

पर्यावरण अनुमतीसाठी प्राप्त प्रस्तावांवर
छाननी शुल्क आकारण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०१३/प्र.क्र.१५१/तां.क.१,

नवीन प्रशासन भवन, १५ वा मजला, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक:-२ मे, २०१४

वाचा -केंद्रीय पर्यावरण व वने मंत्रालयाची अधिसूचना क्र.संकाआ-१५३३(अ), दि.१४.९.२००६.

प्रस्तावना -

पर्यावरण विभागाकडे पर्यावरण अनुमतीसाठी प्राप्त प्रस्तावांची छाननी करणे, अशा प्राप्त प्रस्तावांची अद्ययावत यादी तयार करून ती विभागाच्या संकेतस्थळावर ठेवणे, त्याचप्रमाणे SEAC समित्या आणि SEIAA प्राधिकरणाच्या बैठकांचे आयोजन करणे, या समित्यांच्या बैठकांची विषयसूची, बैठकांचे इतिवृत्त, शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणारे आदेश, सूचना तसेच, या कामासाठी नियुक्त करण्यात आलेले कंत्राटी कर्मचारी यांचे मासिक वेतन इत्यादींचा आर्थिक भार शासनावर पडत आहे. या सर्व बाबी लक्षात घेऊन पर्यावरण विभागाकडे पर्यावरण अनुमतीसाठी प्राप्त होणा-या प्रस्तावांवर छाननी शुल्क आकारून वरील सर्व बाबींसाठी होणारा खर्च भागविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. छाननी शुल्काबाबत केंद्र शासनाने दि.१३.४.२००० च्या पत्रान्वये पर्यावरण अनुमती/सागरी किनारा व्यवस्थापनांतर्गत अनुमतीसाठी प्राप्त प्रस्तावांवर छाननी शुल्क लावण्याबाबत कळविले आहे. तसेच गुजरात व तामिळनाडू राज्यात CRZ/EIA अनुमतीसाठी प्राप्त प्रस्तावांवर छाननी शुल्क लावण्यात येते.

३. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र.९१४/१९९१ या प्रकरणी दिलेले दि.२८.८.१९९६ रोजीचे आदेश आणि भारतीय घटनेच्या कलम २१ अन्वये “पोल्युटर पे प्रिन्सीपल” हे तत्व हे देशातील पर्यावरण कायद्याचा अविभाज्य भाग असल्याचे नमूद केले आहे. त्यानुसार अशा प्रस्तावांवर छाननी शुल्क आकारणे समर्थनीय आहे.

४. केंद्र शासनाने पर्यावरण संरक्षण कायद्यांतर्गत गठीत सागरी किनारा व्यवस्थापन प्राधिकरणाकडे प्राप्त प्रस्तावांवर छाननी शुल्क आकारून ते स्वतंत्र बँक खात्यात जमा करण्याबाबत राजपत्रात नमूद केले आहे. त्याच कायद्यातील तरतूदीअंतर्गत SEIAA व SEAC-१, २, ३ चे गठन केले असल्याने आणि या

सर्व समित्या व प्राधिकरण हे केंद्र शासनाच्या अखत्यारीतील असल्याने सदरची तरतूद या प्राधिकरण व समित्यांनाही लागू होते.

शासन निर्णय:-

वरील सर्व पार्श्वभूमी लक्षात घेता शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की, केंद्रीय पर्यावरण व वने मंत्रालयाने निर्गमित केलेल्या EIA Notification-२००६ अनुसार पर्यावरण अनुमतीसाठी प्राप्त प्रस्तावांवर खालीलप्रमाणे छाननी शुल्क आकारण्यात यावे :-

अ.क्र.	प्रकल्पाची एकूण किंमत	प्रस्तावित शुल्क
१	रुपये १ कोटीपासून ते ५० कोटीपर्यंत	रु.१ लक्ष
२	रुपये ५० कोटीपासून ते रुपये १०० कोटीपर्यंत	रु.३ लक्ष
३	रुपये १०० कोटीपासून ते ५०० कोटीपर्यंत	रु.५ लक्ष
४	रुपये ५०० कोटीपासून ते १००० कोटीपर्यंत	रु.१० लक्ष
५	रुपये १००० कोटीपासून व त्यावर	रु.१५ लक्ष

२. पर्यावरण अनुमतीसाठी प्राप्त प्रस्तावांवर छाननी शुल्क आकारून जमा होणाऱ्या निधीतून खालीलप्रमाणे होणारा खर्च भागविण्याचे प्रस्तावित आहे :-

(१) SEAC समिती आणि SEIAA प्राधिकरणावरील अध्यक्ष, सदस्य यांना प्रतिदिन बैठक भत्ता खालीलप्रमाणे दिनांक १/१२/२०१३ पासून पूर्वलक्षी प्रभावाने देण्याचे प्रस्तावित आहे:-

अ.क्र.	पदनाम	प्रस्तावित बैठक भत्ता
१	अध्यक्ष	रु.१५,०००/- प्रति दिन
२	समितीचे सदस्य	रु.१०,०००/- प्रति दिन

(२) प्रकल्प प्रवर्तकांनी पर्यावरण अनुमतीसाठी अर्ज सादर करतांना किंवा ज्यांना अद्याप पर्यावरण अनुमती पारित झालेली नाही त्यांनी चलनाद्वारे उपरोक्तप्रमाणे उघडल्या जाणा-या खात्यामध्ये छाननी शुल्क जमा करून त्या चलनाची मूळ प्रत अर्जासोबत सादर करावी. सध्या प्रकरण ज्या टप्प्यावर असेल त्या टप्प्यावर चलनाद्वारे छाननी शुल्क जमा केल्याचे चलन संबंधीतांकडे जमा करण्यात यावे. ज्या प्रकरणांमध्ये SEIAA च्या शिफारशीनंतर पर्यावरणीय अनुमती जारी झालेली नसेल त्यांनासुद्धा हा निर्णय लागू राहील व अशा प्रकरणांमध्ये चलन SEIAA कडे सादर करावे. SEAC व SEIAA ने जमा शुल्काची प्रकरण निहाय माहिती तयार करावी. याबाबत कार्यपद्धती स्वतंत्रपणे पर्यावरण विभागाद्वारे निश्चित करण्यात येईल.

(३) तसेच SEIAA व SEAC यांना सहाय्य करण्यासाठी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाला सचिवालय म्हणून यापूर्वीच घोषित करण्यात आले आहे. छाननी शुल्काचा निधी जमा करण्यासाठी SEIAA/SEAC Secretariat या नांवाने राष्ट्रीयीकृत बँकेत बचत खाते उघडण्यात यावे. या खात्याची हाताळणी सध्या पुढील आदेश होईपर्यंत आहंरण व संवितरण अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांनी SEIAA व SEAC यांच्या समन्वयाने व पर्यावरण विभागाच्या निदेशानुसार करावी. पर्यावरण विभागाने निर्देशित/मान्य केलेल्या बाबींवरच सदर खात्यातून खर्च करण्यात यावा. याबाबतचा तिमाही जमा/खर्चाचा लेखा मंडळ संचालक/प्रधान सचिव पर्यावरण विभाग, मंत्रालय यांना सादर करेल. हा जमा होणारा निधी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून SEIAA व SEAC समित्यांचे सचिवालय म्हणून करण्यात येणा-या खर्चास पूरक निधी म्हणून असेल.

(४) या जमा शुल्कातून सर्वसाधारणपणे खालील खर्च भागविण्यात यावा :-

अ) SEIAA व SEAC समित्यांचे अध्यक्ष, सदस्य यांचा बैठक भत्ता, बैठकीची व्यवस्था, बैठक कक्ष, सचिव व सदस्य सचिव यांचा प्रवास, बैठकी दरम्यान निवास, वाहन, स्थळ पाहणी इत्यादीवरील खर्च.

ब) SEIAA व SEAC समित्यांसाठी पर्यावरण विभागास लागणारा आस्थापनेवरील खर्च, जसे संगणक, लॅपटॉप, प्रिंटर, झेरोक्स, स्कॅनर, सॉफ्टवेअर, हार्डवेअर, नवीन वाहने व इंधन इत्यादी खरेदी, दुरुस्ती, प्रशिक्षण, संकेतस्थळ अद्ययावत/देखभाल करणे, नस्ती व्यवस्थापन यावर होणारा अनुषंगिक खर्च. याबाबत खरेदी व त्यावरील खर्चाचे निर्देश मंडळाला विभागाद्वारे आवश्यकतेनुसार देण्यात येतील.

क) समित्यांच्या कामासाठी बाह्य स्रोतांवरील कर्मचारी जसे ऑफिस बॉय, चालक, लघुलेखक, विधी अधिकारी, तांत्रिक सहायक इत्यादींवरील मासिक महेनतानाचा खर्च, कर्मचाऱ्यांच्या ठोक नियुक्तीबाबत महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाला विभागाकडून नामनिर्देशने पाठविण्यात येतील.

ड) या संबंधातील न्यायालयीन प्रकरणे, राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणाशी संबंधित प्रकरणे, केंद्र शासनाकडील यासंबंधीच्या बैठका, याअनुषंगाने पर्यावरण विभागातील कामे, सदस्य सचिव, समिती सचिव, सचिव, संचालक, प्रधान सचिव इत्यादींनी केलेल्या रेल्वे व विमान प्रवासाचा खर्च, प्रधान सचिव, संचालक यांचे वाहन, इंधन व त्यावरील अनुषंगीक खर्च, न्यायिक सल्ल्यासाठी होणारा खर्च, तक्रारींवरील सुनावणी, स्थळ पाहणी, बैठका, माहिती अधिकार, वकिलांची प्रकरणनिहाय नियुक्ती इत्यादींवरील खर्च.

इ) SEIAA व SEAC प्रकरणांचा निपटारा जलद गतीने करण्यासाठी ई-गव्हर्नन्स व तत्सम बाबींवर होणारा खर्च. तसेच विभागाने निर्देशीत केल्यानुसार संबधीत आकस्मीक कामे इ. वरील खर्च.

३. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.९८/१४ व्यय-१६, दि.१३.३.२०१४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०५०६१५०५३१८१०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(दे. के. मानकर)

शासनाचे अवर सचिव

प्रत,

१. महाराष्ट्राचे मा.राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव
३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
४. सर्व मंत्री / सर्व राज्यमंत्री
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
६. सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, सचिव, महाराष्ट्र शासन
७. सर्व विभागीय आयुक्त
८. सर्व जिल्हाधिकारी
९. सर्व महानगरपालिका आयुक्त
१०. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, सायन, मुंबई
११. सर्व SEAC समित्या व SEIAA प्राधिकरण/रोख शाखा, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.